

เรื่อง เวลาราชการทวีคูณ

ที่ ๑๔๑๕/๒๕๐๒

เสนอ ท่านปลัดบัญชาการ สำนักนายกรัฐมนตรี

กระผมได้ตรวจดูเรื่องเวลาราชการทวีคูณของ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร แล้ว กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ มาตรา ๒๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งใช้คำว่า

“มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนักดำเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสั่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

ฯลฯ

ฯลฯ”

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีสิทธิได้รับการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณนั้น จะต้องเป็น “ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด” ฉะนั้น เมื่อกระทรวงกลาโหมเอง (โดยหนังสือกระทรวงกลาโหม ที่ ๑๐๓๗๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๐๑) แจ้งว่า ไม่ปรากฏว่าทางราชการทหารได้มีคำสั่งให้พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร ทำหน้าที่ในระหว่างเวลาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งนั้นแต่อย่างใด ตามถ้อยคำของตัวบท สิทธิที่จะได้รับวันรับราชการทวีคูณของพลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร จึงไม่เกิดขึ้น ส่วนข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้สั่งให้กระทรวงกลาโหมสั่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารให้ความร่วมมือกับพลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร เพื่อใช้กำลังทหารได้ด้วยนั้น ถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เพราะเป็นกรณีที่ให้ราชการฝ่ายทหารช่วยเหลือราชการฝ่ายพลเรือนเท่านั้น กิจการที่ปฏิบัติไปนั้น คงเป็นกิจการของราชการฝ่ายพลเรือนอยู่อย่างเดิม ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าไม่มีความจำเป็นก็อาจไม่ขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารก็ได้

ปัญหาควมมีว่า มติของคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งพลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร เป็นผู้อำนวยการปราบปรามพวกฮ่อที่ได้ทำการค้าสินค้าผิดกฎหมายทางภาคเหนือ (หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ม.๙๙๑๕/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๙๖) นั้น จะเทียบเคียงหรืออนุโลมให้เป็นหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดได้หรือไม่ กระผมเห็นว่า ไม่ได้ เพราะการที่กฎหมายกำหนดให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้กำหนดหน้าที่ ก็เพื่อให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาว่า หน้าที่ใดบ้างซึ่งสมควรให้ผู้กระทำตามหน้าที่นั้น ๆ ได้มีสิทธินับวันราชการทวีคูณ ฉะนั้น ถ้ากล่าวในแง่กฎหมายแล้ว คณะรัฐมนตรีก็ห้ามอำนาจกำหนดหน้าที่ซึ่งจะให้เกิดสิทธิ

นับวันราชการทวีคูณได้เองไม่ คณะรัฐมนตรีได้แต่ลงมติแนะนำกระทรวงกลาโหมให้กำหนดหน้าที่ เพื่อให้การเป็นไปตามกฎหมาย ส่วนข้อเท็จจริงที่ว่า ในขณะนั้นนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอยู่ด้วย จะถือเสมือนว่าเป็นบุคคลคนเดียวกันที่ได้สั่งการในนามคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากรไปปฏิบัติราชการในครั้งนั้นได้หรือไม่นั้น กระผมเห็นว่าจะถือเช่นนั้นไม่ได้ เพราะเป็นแต่เพียงบุคคลคนเดียวดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง และไม่ใช่เป็นการ กำหนดหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

กรณีเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจพลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร ทางช่วยเหลือ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร คงมีเหลืออยู่ทางเดียว คือ กระทรวงกลาโหมจะกำหนดหน้าที่ ย้อนหลังได้หรือไม่ คือถือว่า ผู้ใดก็ตามที่ได้ร่วมมือในการปราบปรามพวกฮ่อผู้ค้ำของเถื่อนผิด กฎหมายในครั้งนั้น เป็นผู้กระทำการตามหน้าที่ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด คือ ไม่จำกัดเฉพาะ กรณีพลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร คนเดียว ข้อนี้กระผมสงสัยอยู่มาก ว่าการกำหนดหน้าที่ ย้อนหลังเช่นนี้จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และกระผมเองก็มีความเห็นโน้มเอียงไปในทางที่จะ ทำไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ ท่านปลัดบัญชาการน่าจะลองปรึกษาเรื่องการทางนี้กับ กระทรวงกลาโหมและกระทรวงการคลัง เพราะเป็นกรณีที่เป็นแต่การทำพระคุณให้แก่ผู้ที่สมควร ได้รับเท่านั้น

ได้เสนอเรื่องเดิมคืนมาด้วยแล้ว

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒